

Bokmålsforbundet

Det kongelige Kultur- og kirkedepartement

OMDANNING AV NORSK SPRÅKRÅD - HØRING

Innledning

Bokmålsforbundet ser med tilfredshet på at Norsk Språkråd skal omdannes, og er i stor grad enig i departementets målsetting slik de er beskrevet i høringsdokumentet.

Krav til nøytralitet

Et stort problem med Norsk Språkråd har vært at det har blitt oppfattet som et svært nynorskvennlig organ. Dette har vært uheldig og har resultert i at Språkrådet ikke har hatt den tillit fra bokmålsiden som er nødvendig for å fungere som forutsatt. I den sammenheng henvises også til professor Finn-Erik Vinje, som ved flere anledninger har uttalt seg om dette uheldige forhold.

Bokmålsforbundet er svært bekymret for at den nye språkinstitusjonen skal lide samme skjebne. Grunnen er det faktum at man har ansatt en profilert målmann som direktør for den nye institusjonen. Den nyansatte direktør, Sylfest Lomheim, har allerede ved en rekke anledninger opptrådt som nynorskaktivist. Dette bidrar ikke til å skape den tillit hos bokmålsbrukerne som vi hadde håpet på. Direktørstillingen er en administrativ stilling, og direktøren må derfor forholde seg nøytral til den språkstrid som faktisk fremdeles pågår.

Hvis det nye språkråd – av store deler av befolkningen – blir oppfattet som enda et statsfinansiert propagandaorgan for nynorsk, blir rådet noe helt annet enn hva departementet legger opp til. Det nye språkråd er avhengig av tillit også fra de 90 % av befolkningen som har valg bokmål som sin foretrukne målform. Ellers vil rådet knapt få noen betydning.

Det er heller ikke myndighetenes oppgave å engasjere seg hverken på den ene eller annen side i språkstriden. Overlat dette til aktivistene på hver side, og respektør folkets valg!

Organisering og representasjon

Bokmålsforbundet er tilfreds med departementets intensjoner om at den nye institusjonen skal engasjere et bredt spekter av språkbrugergrupper. Det er særdeles viktig at flest mulig brukergrupper er representert slik at man unngår en dominans av filologer. Dette er helt nødvendig for at den nye institusjonen skal få den plass i samfunnet som den er tiltenkt.

Ved organiseringen må det tas hensyn til det norske folks valg av språkform. Når den ene av våre to språkformer, bokmål, har 90 % tilslutning, mens den annen, nynorsk, har 10 %, har mange oppfattet det som svært urettferdig at språkformene har vært representert med 50 % hver. Det burde være en selvfølge at representasjon i et språkråd – som alle andre steder – tar hensyn til språkformenes tilslutning.

Avstemninger i den nye institusjonen må anordnes slik at det stemmes separat for bokmål og nynorsk i absolutt alle saker. Det er helt urimelig at nynorskens representanter i et språkråd skal ha innvirkning på utviklingen av bokmålet. Det samme gjelder bokmålsrepresentantenes innvirkning på nynorskens utvikling.

Hva Bokmålsforbundet kan bidra med i fremtiden

Bokmålsforbundet har etter hvert opparbeidet en betydelig kompetanse i språkspørsmål. Denne kompetanse kan stilles til rådighet for den nye språkinstitusjonen.

Bokmålsforbundet er positiv til å være medlem i den nye organisasjonen.

Bergen den 19.04.2004
Bokmålsforbundet
Steinar Øksengård, formann